

πρόσωπο

Σάββατο, 22 Σεπτεμβρίου 2012
6:09 πμ

Σημασία:

1. Το μπροστινο εξωτερικο μερος του κεφαλιου
2. Αντικρυστα (κατα προσωπο)
3. Εξωτερική επιφάνεια
4. Πιστοληπτική ικανοτητα
5. Η μια πλευρα, η εξωτερικη, του υφάσματος

Ετυμολογία:

•

Ξενόγλωσσα

Λατινικά

Facia < **Fax facis** < αρχ. Ελλ. **Φάσις** < **φαίνω** > επιφαίνω, επιφάνεια κλπ.

Ιταλικά **faccia**

Una **faccia** una razza = παγκοινος παροιμια σχετιζουσα Ρωμαίους και Ρωμιούς.

Αγγλικά **face**

πρφ. φέης

Γαλλικά **face**

πρφ. Φάς > profil , **en face** φωτογραφια της ταυτοτητας είναι en face (ανφας)

Double face: διπλης οψης, για ρουχο που μπορει να φορεθει και αναποδα. Ακατάλληλο για τους Μανωληδες που παραμενουν απαράλλακτοι.

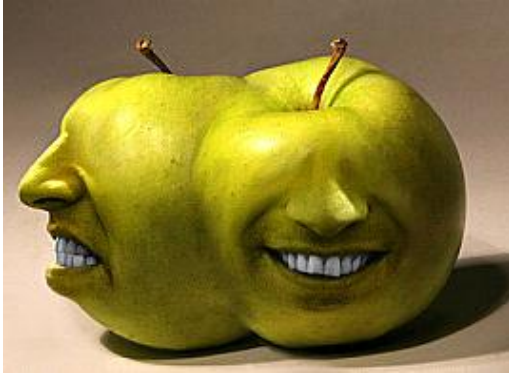
Εικόνες

Μαντώ ντουμπλεφάς

Διπροσωπο μηλο (της έριδος;)

ΙΑΝΟΣ ο Διπρόσωπος

Φράσεις

Του τα ειπε κατά προσωπο

Αμέσως, ευθέως, προσωπο με προσωπο, όχι μεσω τριτων

Με τον ιδρώτα του προσώπου του

Με χρηματα αποκτηθέντα από την προσωπικη του εργασία.

Χανομαι απο προσωπου γης

Από την επιφάνεια της γης, εξαφανίζομαι (μεταφορικως και καθ' υπερβολήν)

Εχει προσωπο στην Πατησίων

Η προσοψη του κτηριου «βλέπει» στην οδό Πατησίων

Δεν βλέπω θεού πρόσωπο

Δεν βλέπω καμια ημερα επιτυχίας, η ευτυχιας, ταλανίζομαι, ζω στην δυστυχια.

Προσωπα και πράγματα

Δουλευει στο υπουργειο αναπτυξης και ξερει προσωπα και πραγματτα.
Και το «δουλευει» και το «αναπτυξης» λεγονται εδώ κατ' ευφημισμον.

Το πρόσωπο της ημέρας

Μετά το σκανδαλο εγινε το προσωπο της ημερας

Ανεπιθυμητο προσωπο.

Προσωπο, συνηθως πολιτικο, που δεν είναι ευπρόσδεκτο, συνηθως χρησιμοποιειται ο ορος «persona non grata» σε αντιθεση με το «persona grata»

Το "προσωπο"

Συνοδευεται με εμφατικο κλεισιμο του ματιου και πονηρο γελάκι. Υπονοει το προσωπο με το οποιο εχουμε ερωτικο δεσμο. Πχ. Σημερα δεν γινεται! Εχω να βγώ με το προσωπο.

Δεν πειράζει μας τα χρωστάτε! Εχετε πρόσωπο.

Παράγωγα

Προσωπικος, -ή , -ον

Επιθετο που σημαινει κατι που ανήκει στο προσωπο ή επιρρηματικα εμένα τον ιδιο.
Πβλ φρ μην το παιρνεις προσωπικα. Λαμβάνω τον λόγω επι προσωπικου [ενν. θέματος]
Μετα εγινε ουσιαστικο και σημαινει το σύνολο των εργαζομενων σε μια επιχειρηση.
Ετσι έχουμε Διευθυντή προσωπικου. Αδειες προσωπικου αλλα και Ναρκες κατά προσωπικου.

Προσωπείο

βλ. [Μάσκα](#) ή Μουτσούνα

Παροιμίες

Τό'να χερι νίβει τ' άλλο και τα δυό το πρόσωπο

Συνθετα

Προσωπογραφια

Κατηγορια της ζωγραφικης με αντικειμενο προσωπα (πορτραιτα). Από εδώ η μια από τις δυο κατευθυνσεις του χαρτιου προς εκτύπωση (portrait), με οριζόντια την μικρότερη διάσταση. Η άλλη είναι η κατευθυνση τοπίου (landscape), με οριζόντια την μεγαλύτερη διάσταση.

Προσωποπαγης (ο,η) γεν. -ούς, (τα) -ες

Ο απολυτα συνδεδεμενος με το προωπο, ο μη μεταβιβασιμος, ο ανεκχωρητος.

Προσωποληψία*

Ο επηρεασμος αποφαιων ενεκα του συγκεκριμενου προσωπου που αφορουν. Συν. Νεποτισμος.

Προσωποποίηση*

Αυτος ο ανθρωπος είναι η προωποποιηση της ηλιθιότητας.

Προσωποποιημένος*

- Αυτός ο ανθρωπος είναι η η ατιμία προσωποποιημενη.

* Τυχον συσχετισμοι με πολιτικα προσωπα είναι συμπτωματικοι.

- πρόσωπος

- Διπροσωπος
  - Ανθρωπος με δυο προσωπικοτητες, ευμετάβλητος, υπουλος
- Ασπροπρόσωπος
  - Αποδεδειγμενα αθώς, μη διαπομπευθεις και επομενως αυτος που δεν μουτζουρώθηκε, κυριολεκτικα και μεταφορικα. Δηλ. μη σεσημασμένος. Από την έρευνα βγήκε ασπροπρόσωπος.

Συνώνυμα

Μουτρο

Επεσε στη δουλεια με τα μουτρα= πασει δευνάμει
 Εφαγε τα μούτρα του= απέτυχε (Οξύμωρον)
 Το εκανες σαν τά μουτρα σου = απετυχες να το κατακευάσεις
 Θα μου κανει τα μουτρα κρέας. (αναλογο του «θα μου κλάσει τα' αρχιδια»).
 Η Μαρια μου κανει μούτρα (παριστανει την δυσαρεστημενη μαζι μου)
 Εχεις δει τα μουτρα σου; = Την εκφραση του προσώπου σου.
 Δεν εχω μουτρα τα τον δώ = Τον ντρέπομαι.
 Είναι μεγάλο μουτρο = Εννοειται μουτρο για σιδερωμα, προς στιγματισμον. Βλ. λεξη
 Για πάρε τα μουτρα σου να πεις κατι τετοιο = Τόλμα και θα δεις
 Ριχνω τα μουτρα μου =την υπερηφάνειά μου, ταπεινωνωμαι, ζητω κατι ταπεινα, με χαμηλωμένο πρόσωπο.

Μουρη

Από το Λατ. Mura τειχη
 Θα σου δώσω μια στην μούρη
 Πουλάει μουρη = προσπαθει να κανει εντυπωση.

Φάτσα

Κοψε φάτσα και βγάλε συμπερασμα.

Αναλ. Εξ ονυχος [αναγνωριζει τις] τον λεοντα. Βλ. Μορα και κασιδα.

Φατσα καρτα

Ακριβως απεναντι (Αν και facia a quarto) θα πει πλαγίως (κατά το ένα τεταρτο).

Προσοψη

Στην αργκο το μουτρο.
 Του τραβηξε μια μπουνια και του χάλασε την προσοψη.